

Guide til rapportskrivning

2016

Institut for Kemi-, Bio- og Miljøteknologi

Det Tekniske Fakultet

Syddansk Universitet

Indholdsfortegnelse

1.0 Indledning	1
2.0 Overordnet struktur for projektrapport	2
3.0 Forside	3
4.0 Abstract/Resumé	4
5.0 Forord	5
6.0 Indholdsfortegnelse	6
7.0 Forkortelser/Symboler	7
8.0 Introducerende afsnit	8
9.0 Hovedafsnit	9
9.1 Materialer og metoder/Eksperimentelt arbejde	9
9.2 Modeludvikling og processimulering	10
9.3 Resultater	10
9.4 Diskussion	10
10.0 Konklusion	12
11.0 Perspektivering	13
12.0 Referencer	14
13.0 Bilag/Appendiks	16
14.0 Figurer og tabeller	17
15.0 Noter	18
16.0 Sidehoved/Sidefod	19

1.0 Indledning

Denne guide indeholder generel information til alle studerende samt undervisere på KBM om hvordan projektrapporter skal skrives. Guiden er gældende for alle semesterprojekter samt bachelor-, afgang- og specialeprojekter.

Indhold af de enkelte afsnit i en projektrapport gennemgås systematisk og endvidere er der inkluderet en guide til hvordan noter, figurer og tabeller angives og anvendes i en rapport.

En rapport skal opbygges så den er overskuelig og nem at læse. Opbygningen kan dog variere alt afhængig af projektarbejdes karakter. F.eks. er der forskel på en rapport, der er baseret alene på teoretisk arbejde og eventuelt andres eksperimentelle arbejde og én, der bygger på eget eksperimentelt arbejde.

Det er vigtigt, at der er en rød tråd gennem hele rapporten, således at læseren kan følge det udførte arbejde på en logisk måde. Det kan stærkt anbefales, at der laves en disposition for rapporten inden selve skrivearbejdet påbegyndes, og at denne godkendes af projektvejlederen.

Kapitler i rapporten skal indledes med overordnede betragtninger således at læseren får et overblik over det kommende indhold. Ligeledes skal overskrifterne for de enkelte kapitler eller afsnit afspejle indholdet. Direkte og klart sprog er vigtigt. Undlad komplicerede sætningsopbygninger og anvendelse af fremmedord, hvis budskabet kan formidles med simple ord og sætninger. Pas på med at anvende fordanskede oversættelser af engelske, græske og latinske ord eller udtryk, som har fundet alment indpas i det danske sprog. Ligeledes er det til eksempel også vigtigt at oversætte engelske ord korrekt, hvis der findes et mere anvendeligt dansk udtryk. F.eks. skriver man ikke "conductivity detektor" men derimod "ledningsevnedetektor" eller "ledningsevne måler". Brug gerne automatisk stave- og grammatikkontrol, da det fjerner de værste fejl i rapporten, men manuel korrekturlæsning er også nødvendigt!

Der skal altid afleveres en elektronisk version af rapporten til projektvejlederen i pdf-format enten via e-mail eller gennem Blackboard. Studerende skal selv tjekke om pdf-versionens udseende er korrekt inden den sendes.

Arbejdspladsbrugsanvisninger eller sikkerhedsskemaer skal laves og godkendes før eventuelt laboratoriearbejde påbegyndes. Der henvises til laboratoriets retningslinjer for dette samt www.Kemibrug.dk og alle relevante dokumenter skal herefter vedlægges rapporten som bilag.

2.0 Overordnet struktur for projektrapport

Nedenstående er en generel anbefaling for strukturen af en projektrapport. Der kan være specielle krav til enkelte projekter, og de vil være beskrevet i et separat dokument om netop dette projekt. Dette dokument vil blive udleveret af enten den semesteransvarlige eller projektvejlederen.

- **Forside**
- **Abstract (engelsk)**
- **Resumé (dansk)**
- **Forord**
- **Indholdsfortegnelse**
- **Forkortelser/symboler**
- **Introducerende afsnit** (beskrivelse af formål, hypotese, baggrund og andres arbejde)
 - **Introduktion**
 - **Teoretisk baggrund**
- **Hovedafsnit** (beskrivelse af eget arbejde)
 - **Materialer og metoder/Eksperimentelt arbejde**
 - **Modeludvikling og processimulering**
 - **Resultater**
 - **Diskussion**
- **Konklusion**
- **Perspektivering**
- **Referencer**
- **Bilag/Appendiks**

3.0 Forside

Obligatorisk information til forsiden inkluderer: Titel, forfatternavne, kursuskode, projekttype, institutnavn og universitet, afleveringsdato samt årstal. Nedenfor er givet et eksempel. Hvordan informationerne placeres på siden og om der kommer flere elementer på den, er op til den enkelte studerende, dog skal titel og forfatternavne fremgå tydeligt.

Projektets titel skal være kort og præcis samt give læseren en ide om rapportens indhold.

Titel

-evt. undertitel

Illustration

Navn1
Navn2
Navn3
Navn4
Etc....

Kursuskode & Projekttype

Afleveringsdato og årstal

Institut for Kemi- Bio- og Miljøteknologi
Det Tekniske Fakultet
Syddansk Universitet

4.0 Abstract/Resumé

Et abstract/resumé er en kort sammenfatning af hele rapportens indhold med fokus på problemstilling, anvendte metoder, resultater og konklusion.

Det er ud fra resuméet at læseren vurderer, om rapporten har interesse eller ej, og det skal kunne læses uafhængigt af selve rapporten.

Et resumé fylder sjældent mere end ½-1 A4 side.

Der skal som hovedregel altid skrives både et dansk resumé samt et engelsk (abstract).

5.0 Forord

Forordet anvendes til at angive information, der ikke direkte hører hjemme i selve rapporten:

- Hvilken type rapport er dette?
- Hvor er arbejdet udført?
- Tak til personer/virksomheder for assistance i forbindelse med projektet
- Læsevejledning

Endvidere skal rapportens forfattere underskrive og datere rapporten på denne side.

Herunder er angivet et eksempel på et forord.

Forord   Denne rapport er udført som et 30 ECTS speciale ved Institut for Kemi-, Bio- og Miljøteknologi (KBM), Syddansk Universitet. Det primære eksperimentelle arbejde blev udført ved KBM, men afprøvning af metode og dataopsamling foregik på virksomheden A.B. Pharmaceutical A/S. Vejledere på projektet har været lektor XX ved KBM og forskningsleder YY ved A. B. Pharmaceutical.   Jeg vil gerne takke alle på A. B. Pharmaceutical for hjælp og opbakning i forbindelse med projektet. Det har været en stor og lærerig oplevelse at vær en del af jeres forskningsgruppe.   Numre på råmateriale, ekstrakter og rene stoffer refererer til de prøve- og analysenumre, der anvendes på A. B. Pharmaceutical. I tabel 1 i afsnittet materialer og metoder, er sammenhængen mellem disse angivet. Oprensningsprocesser er skitseret grafisk i figurerne 4.1 og 4.2.   Denne rapport er udarbejdet af: dd.mm.åååå X. Y. Andersen

6.0 Indholdsfortegnelse

Indholdsfortegnelsen angiver rapportens disposition samt sidetal og overskrifter for de enkelte kapitler og afsnit. Indholdsfortegnelsen omfatter rapportens afsnit inkl. referencer og appendiks/bilag men ikke abstract/resumé, forord og selve indholdsfortegnelsen. Det anbefales at nummerere de enkelte kapitler.

Antallet af underafsnit i rapporten skal så vidt muligt begrænses. Endvidere kan det også være en god ide at begrænse inddelingen til kapitel, afsnit og underafsnit f.eks. 4.2.1, der står for kapitel 4, afsnit 2, underafsnit 1. Sidenumrene, der angives i indholdsfortegnelsen begynder med s. 1 på første side efter indholdsfortegnelsen.

Så vidt muligt skal indholdsfortegnelsen kunne være på 1 A4 side, da dette er mest overskueligt.

7.0 Forkortelser/Symboler

Hvis der anvendes mange forkortelser og symboler i rapporten kan det være en stor hjælp for læseren, at de angives her på listeform. Se nedenstående eksempel.

AME:	Alternariol methyl ether
AOH:	Alternariol
APCI:	Atmospheric pressure chemical ionisation
d:	Doublet (in NMR)
DAD:	Diode array detector
DCM:	Dichloromethane
dd:	Double of doublets (in NMR)
DRYES:	Dichloran rose bengal yeast extract sucrose agar
CI:	Chemical ionization
CoA:	Coenzyme A
COSY:	Correlated spectroscopy
EI:	Electron impact
ESI:	Electrospray ionization
EtOAc:	Ethyl acetate
EtOH:	Ethanol
FAB:	Fast atom bombardment
HETCOR:	Heteronuclear correlation spectroscopy
HMBC:	Heteronuclear multiple bond correlation
HPLC:	High performance liquid chromatography
HST:	Host-specific toxin

8.0 Introducerende afsnit

Det introducerende afsnit er en meget væsentlig del af projektrapporten og for det meste ret omfattende. Det er med introduktionen og den teoretiske baggrund, at man 'sætter scenen' for projektet og for læseren. Kapitlet kan deles op i enkelte afsnit, for at fremme overskueligheden f.eks. som angivet på s. 1 med en introduktion samt teoretisk baggrund, der igen kan deles op i underafsnit. Det introducerende afsnit skal som helhed bl.a. indeholde følgende:

- Baggrund for projektet
- Formål med projektet og vurdering af dets betydning (hypotese)
- Afgrænsning af projektet
- Videnskabelig baggrund for projektet (f.eks. om prøvemateriale, processer og metoder)
- Beskrivelse af andres arbejde indenfor projektets emne, og hvordan de adskiller sig fra dette projekts arbejde
- Præsentation af de metoder/ideer, der anvendes i projektet

Den teoretiske baggrund for projektet kan bl.a. omhandle nogle af de anvendte metoder samt eventuelt det materiale, man arbejder med. F.eks. kan ekstraktionsmetoder, analyseteknikker, eller statistiske metoder beskrives her. Teoriafsnittet skal skrives på et niveau, så medstuderende på samme niveau som forfatteren kan læse det dvs. helt basale begreber skal sjældent forklares.

9.0 Hovedafsnit

Hovedafsnittet indeholder en beskrivelse af eget arbejde i forbindelse med projektet og alt afhængig af projekttypen kan kapitlet variere i indhold. Hovedafsnittet vil dog som regel indeholde flg. afsnit:

- Materialer og Metoder/Eksperimentelt arbejde
- Modeludvikling og processimulering
- Resultater
- Diskussion

Er projektet udelukkende teoretisk kan afsnittet om Materialer og Metoder blive meget begrænset, men det vil stort set altid være relevant at beskrive en eller anden form for anvendt metode eller fremgangsmåde for en analyse.

9.1 Materialer og metoder/Eksperimentelt arbejde

Dette kapitel skal beskrive alle anvendte materialer og metoder, således at andre vil kunne reproducere det udførte arbejde i projektet ved at læse dette. Det er vigtigt at teksten her skrives i datid, da forsøgene er udført før rapporten skrives. Kapitlet kan opbygges ligesom man ser det i mange forskningsartikler. Se f.eks. nyere artikler fra Journal of Natural Products, Journal of Agricultural and Food Chemistry, Chemical Engineering Science eller Journal of Pharmaceutical Science. Tag udgangspunkt i laboratoriejournalen, men skriv ikke afsnittet i kronologisk rækkefølge medmindre dette er det mest logiske.

Afsnittet om materialer skal bl.a. indeholde:

- Liste over alle anvendte kemikalier inkl. renhedsdata, mærke, leverandør og evt. batchnummer
- Liste over anvendt apparatur inkl. fabrikat, mærke, komponenter og lign. Dette gælder f.eks. for HPLC, GC, spektrofotometre og fermentorer. Almindeligt apparatur som vægte og glasudstyr skal ikke inkluderes.
- Detaljeret beskrivelse af specialfremstillet apparatur eller glasudstyr. Det kan være nødvendigt at inkludere en tegning som bilag.
- Angivelse af mærke og udgave for specielt software til databehandling eller lignende.

Afsnittet om metoder skal indeholde beskrivelser af alle anvendte metoder. Afsnittet skal ikke indeholde begrundelser for eller diskussion af de valgte metoder, men faktuelle beskrivelser af hvordan det eksperimentelle arbejde er udført. Anvendes en eller flere metoder, der er velbeskrevet i litteraturen kan man nøjes med at henvise til denne og f.eks. angive hvis man har foretaget små ændringer til denne. Eksempler på metoder er f.eks.

- Prøveudtagning
- Prøveforberedelse
- Analysemetode
- Dyrkningsforsøg
- Oprensningstrin
- Databehandling

Har man lavet meget omfattende eksperimentelt arbejde med f.eks. analyse af rigtig mange prøver eller kompliceret prøveudtagning, kan det være yderst relevant at angive en forsøgsplan.

9.2 Modeludvikling og processimulering

Hvis der i forbindelse med projektet udvikles *egne* modelbeskrivelser, typisk af matematisk art, på baggrund af det introducerende afsnit, eller udvikles dele til processimuleringsværktøj eller lignende software, skal dette beskrives detaljeret i dette afsnit.

Afsnittet skal bl.a. indeholde

- Basis for udvikling af model/modeller
- Udledning af model/modeller inklusive begrundelser for gjorte antagelser
- Angivelse af løsningsmetoder
- Angivelse af software/processimuleringsværktøj brugt ved løsning af modellerne

Eventuelle beregningseksempler skal derimod angives i bilag. Det er her vigtigt, at læseren kan følge beregningerne, så husk at skrive forklarende tekst til.

9.3 Resultater

I dette afsnit skal alle de behandlede resultater, der er opnået igennem projektet angives på en systematisk måde og helst så man kan relatere dem direkte til de beskrevne metoder i forrige kapitel. Det er altså vigtigt, at afsnittet ikke bare bliver en samling tabeller, grafer, kromatogrammer og formler, som læseren selv skal finde ud af hvor hører til. Der må gerne være en kort beskrivende tekst til de enkelte resultater ligesom, der skal angives hhv. figurtekst, tabeltekst og lignende, hvis resultaterne præsenteres som sådan. Det kan igen være en fordel at se på, hvordan dette gøres i videnskabelige artikler (se under Materialer og Metoder).

Større mængder af data kan med fordel anbringes i tabeller og eventuelt som bilag, men ikke nødvendigvis med et uendeligt antal decimaler bare fordi det kommer fra Excel! Anvend gerne grafiske afbildninger af de opnåede resultater, men medmindre det er essentielt for forståelsen, skal man undgå at vise det samme data sæt på forskellige måder.

Indgår der større beregninger bør der evt. angives en udledning af de anvendte udtryk og et beregningseksempel, mens resterende lignende beregninger angives i bilag. Det er vigtigt at læseren kan følge beregningerne, så husk at skrive forklarende tekst til. Husk at ikke alle måder at lave ligninger på bliver lige læselige i en udskrift, så check udseendet inden aflevering. Det samme gælder for stregtykkelse og – farver på grafer.

9.4 Diskussion

I dette kapitel skal metodevalg og resultater diskuteres. Kapitlet kan kombineres med resultaterne, men gør man det, kræves god systematik og en klar disposition, så overblikket bevares.

Man inddeler normalt ikke diskussionen i navngivne afsnit, men det kan være en stor fordel at tildele ét afsnit til hvert diskussionspunkt, således at man får alt med og ikke blander tingene for meget sammen. Her kan det også være en fordel at inkludere delkonklusioner, så der er et naturligt flow i diskussionen. Overvej nøje hvordan du/I bygger diskussionen op på den mest logiske måde! Husk at det absolut ikke altid er mest logisk at skrive diskussionen i projektarbejdets kronologiske rækkefølge!

Diskussionen vil altid skulle begrundes med henvisning til de opnåede resultater fra det eksperimentelle arbejde, og derfor kan det være en god ide, at inkludere enkelte centrale tabeller/grafter/figurer igen i diskussionen for at fremme overskueligheden for læseren. Anvender man figurer el.lign. fra referencer skal kilden altid angives både i selve teksten og i figurteksten.

I diskussionen er det fornuftigt at besvare følgende spørgsmål om projektet:

- Hvad blev der opnået/ikke opnået ved forsøgene?
- Hvad blev bekræftet/modbevist ved forsøgene?
- Har de anvendte modeller/metoder været brugbare?
- Afviger de opnåede resultater fra det andre har publiceret? Og evt. hvorfor?
- Er de opnåede resultater bedre/dårligere end det andre har publiceret? Og evt. hvorfor?

10.0 Konklusion

Konklusionen skal kunne læses uafhængigt af resten af rapporten abstract/resumé undtaget. Det er meget vigtigt, at der i konklusionen *ikke* nævnes noget, som *ikke* tidligere er nævnt i selve rapporten.

Konklusionen skal samle og præcisere de vigtigste resultater fra projektet samt vurderingen af disse og den anvendte metode.

11.0 Perspektivering

Dette kapitel kan i visse tilfælde skrives sammen med konklusionen. Formålet med dette afsnit er:

- at gøre opmærksom på hvordan projektets resultater har betydning/relevans
- at sætte projektets resultater ind i en større faglig/samfundsmæssig sammenhæng
- at pege på hvad der fremover kan gøres/undersøges i forhold til projektet

12.0 Referencer

Alle kilder, der henvises til i rapporten skal angives i dette afsnit på en sådan måde, at læseren kan genfinde dem nemt efter de givne informationer. Der må kun medtages referencer i litteraturlisten, som der rent faktisk anvendes til at løse opgaven. Kvantitet er altså ikke lig med kvalitet i denne sammenhæng.

Kilder/referencer omfatter i dette tilfælde videnskabelige artikler, bøger, opslagsværker, databaser, hjemmesider, personlig kommunikation, film, lydfiler og meget andet. Er det materialer, der henvises til, ikke offentligt tilgængeligt skal det angives.

Det skal understreges, at der til bachelor-, afgang- og specialeprojekter primært skal anvendes original litteratur i form af videnskabelige artikler og enkelte opslagsværker. Brug af f.eks. Wikipedia og lignende hjemmesider som referencer er ikke tilladt, heller ikke for semesterprojekter.

Listen over referencer skal ikke type-inddeles efter om referencerne er bøger, videnskabelige artikler eller film. Derimod anbefales det, at de enten listes alfabetisk efter førsteforfatterens efternavn eller nummereres fortløbende.

Angives referencerne efter førsteforfatter kan de angives i rapportteksten som f.eks. [Andersen & Roberts 2004], [Smith RT 2007 s. 233] eller [Johnson MW et al. 1990]. Det anbefales, at man bruger firkantede parenteser, så referencerne adskiller sig fra almindelige parenteser med forklaringer. Har man flere titler af samme forfatter oplystes de kronologisk efter udgivelsesår i referencelisten. Har forfatteren "Smith" fra eksemplet ovenfor skrevet flere artikler i 2007 kan de angives som [Smith 2007a], [Smith 2007b] osv. Er der flere forfattere til en reference kan man angive det med "et al." som vist i eksemplet ovenfor. Er der kun to forfattere er det normalt at angive dem begge to som i det første eksempel. Om man inkluderer initialer for fornavne og efternavne afhænger mest af, om man har flere referencer, der er skrevet af forskellige personer med samme efternavn. Har man det, så skal initialerne anvendes. Refereres der til en bog er det vigtigt at angive sidetal eller kapitel, som vist ved referencen med "Smith". Citeres flere kilder i samme afsnit kan det angives som [Smith RT 2007; Hansson T 2011a].

Angives referencerne fortløbende med nummersystem angives de blot som [1], [2] osv. i rapporten. Igen anbefales firkantede parenteser, så de ikke forveksles med almindelige parenteser.

Referencer kan angives på mange forskellige måder i referencelisten. Se eventuelt hvordan det gøres i videnskabelige tidsskrifter og måske ét, der ville være relevant for projektets emne. Eksempler på tidsskrifter er nævnt under Materialer og Metoder. Vælger man at følge en bestemt form for sine referencer, kan man angive i forordet til rapporten, at referencer angives i henhold til f.eks. retningslinjerne for Journal of Natural Products. Som udgangspunkt gælder, at følgende informationer er påkrævet:

Videnskabelige artikler: Forfattere, titel, tidsskriftstitel, årstal, årgang (volume), nummer (issue), sidetal.

Eks. Kostka, J.E., Luther, G.W., 1994. Partitioning and speciation of solid phase iron in salt-marsh sediments. *Geochim. Cosmochim. Acta* 58: 1701-1710.

Eks. Thamdrup B (2000) Microbial manganese and iron reduction in aquatic sediments. *Adv. Microb. Ecol.* 16, 41-84.

Bøger/Opslagsværker: Forfattere, titel, udgivelsessted, udgivelsesår og evt. sidetal.

Eks. Murov, S.L. Handbook of Photochemistry, Dekker, New York, 1973

Eks. Parsons TR, Maita Y, Lalli CM (1984) A manual of chemical and biological methods for seawater analysis. Pergamon, Oxford.

Patenter: Forfattere, patentnummer og årstal.

Eks. Edison, T.A. US Patent 678722 (1901)

Hjemmesider: Direkte link, forfatter/virksomhed/institution el. lign., dato for erhvervelse af information, evt. dato for sidste opdatering af hjemmesiden.

Personlige referencer: Navn, evt. titel, firma/institution, evt. dato for samtale/interview.

En hjælp til angivelse af referencer i en rapport kan være at bruge et referencestyrværktøj som f.eks. ReferenceManager, EndNote eller MS Words referencefunktion.

13.0 Bilag/Appendiks

Bilag/Appendiks anvendes til de dele af rapporten, som det vil være upraktisk, at anbringe inde i selve rapporten, selvom de egentlig hører til der. Det kan f.eks. være:

- Tabeller med forsøgsresultater
- Kromatogrammer og UV spektre
- Større udregninger
- Udskrifter fra Excel, Mathematica, SAS jmp el. lign.
- Diagrammer
- Baggrundsinformation ang. prøvemateriale, virksomheder, apparatur el. lign.
- Arbejdspladsbrugsanvisninger

De enkelte dele af bilag/appendiks skal tildeles nummer/bogstav og forsynes med en overskrift, der angives i indholdsfortegnelsen, eksempelvis Bilag I: HPLC kromatogram for 6,6'-dibromindigo. Der må ikke vedlægges bilag, der ikke direkte bliver refereret til i rapporten.

Er der rigtig mange bilag til rapporten kan det være en fordel at lave en bilagsoversigt, der indsættes lige før bilagene i rapporten. Det kan også være en fordel at sætte bilagene i en separat mappe og give dem sidetal.

Henvisninger til bilag kan f.eks. være (se bilag 3) eller (se bilag 7, s. 56).

14.0 Figurer og tabeller

Figurer og tabeller skal altid nummereres. Angiv enten numre fortløbende eller f.eks. efter kapitel således at første figur i kapitel 4 kaldes Figur 4.1 eller første tabel kaldes Tabel 4.1.

Angiv altid en forklarende tekst, så læseren kan forstå, hvad de enkelte illustrationer i rapporten skal vise uden at skulle læse selve teksten i rapporten. Figurtekst og nummer angives altid under figuren med mindre skriftstørrelse end hovedteksten. For tabeller angives nummer og tekst ovenfor og ligeledes med mindre skriftstørrelse end hovedteksten.

Husk at lave figurer, grafer, diagrammer og lignende læsevenlige og tydelige dvs. der skal f.eks. være aksebetegnelser på grafer. Endvidere kan det også anbefales ikke at benytte alle mønster- og farve-funktionerne i Excel, når der skal tegnes diagrammer og lign. Det forstyrrer ofte mere end det gavner.

15.0 Noter

Der kan være brug for at angive noter i en rapport, hvis man vil kommentere på noget eller referere til noget, der ikke har direkte betydning for læserens forståelse af hovedteksten.

Noter kan angives enten i form af parentesnoter inde i teksten, fodnoter under teksten eller som slutnoter, der sættes i et særligt afsnit efter rapporten (før referencelisten).

Parentesnoter er angivet i en parentes inde i selve teksten og er som oftest en meget kort forklaring, reference eller definition. F.eks. HPLC (high performance liquid chromatography).

Fodnoter angives under teksten på den samme side, som der henvises til dem, og med mindre skriftstørrelse end hovedteksten. Det kan gøres enten med opløftede tal/bogstaver eller en parentes med et tal/bogstav. F.eks. destillationskolonnen^a. Fodnoter kan være længere kommentarer eller tilføjelser.

Slutnoter angives i et separat afsnit efter selve rapportteksten, og der kan refereres til dem på samme måde som fodnoter. Slutnoter kan ligesom fodnoter være længere kommentarer eller tilføjelser til hovedteksten.

16.0 Sidehoved/Sidefod

Sidehoved kan anvendes til at angive titlen på det kapitel, der er skrevet på den pågældende side. Der kan også angives projektets titel eller en kort version af denne, hvis man synes det. Det er dog ikke et krav, at der angives nogen information i sidehoved.

Sidefoden anvendes oftest til angivelse af sidetal og eventuelt fodnoter. Der er ingen overordnede krav til hvordan sidetal angives andet end at de angives med arabiske tal for hovedteksten og at side 1 er første side efter indholdsfortegnelsen.